

23.1.2024

ΣΧΕΔΙΟ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

της Επιτροπής Αλιείας

προς την Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων

σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συμφωνίας υπό τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας σχετικά με τη διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας σε περιοχές εκτός εθνικής δικαιοδοσίας (BBNJ)
(COM(2023)0580 – C9-xxxx/20xx – 2023/0353(NLE))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Predrag Fred Matić

PA_Leg_Consent

ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Ιστορικό της πρότασης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση συμμετέχει ενεργά στην αντιμετώπιση του ζητήματος της διατήρησης και της βιώσιμης χρήσης της θαλάσσιας βιοποικιλότητας σε περιοχές εκτός εθνικής δικαιοδοσίας μέσω της συμφωνίας στο πλαίσιο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS), γνωστής ως «συμφωνίας BBNJ».

Η διαδικασία δρομολογήθηκε το 2004 και η ΕΕ, με εξουσιοδότηση του Συμβουλίου, διεξήγαγε διαπραγματεύσεις από το 2016 έως το 2023, οι οποίες οδήγησαν στην έγκριση της συμφωνίας BBNJ στις 19 Ιουνίου 2023. Η ΕΕ υπέγραψε αυτή την καίρια συμφωνία στις 20 Σεπτεμβρίου 2023.

Η συμφωνία BBNJ επικεντρώνεται στη διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας στα δύο τρίτα σχεδόν των ωκεανών του πλανήτη και συμβάλλει έτσι σε ένα υγιέστερο θαλάσσιο περιβάλλον και στη διατήρηση της μακροπρόθεσμης κερδοφορίας του αλιευτικού τομέα. Αφορά τους θαλάσσιους γενετικούς πόρους, τον καταμερισμό των οφελών, τα εργαλεία διαχείρισης ανά περιοχή, τις εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την ανάπτυξη ικανοτήτων.

Ως τρίτη εκτελεστική συμφωνία στο πλαίσιο της UNCLOS για την ΕΕ, η συμφωνία αυτή εκσυγχρονίζει τη UNCLOS ώστε να ευθυγραμμιστεί με τις εξελίξεις που έχουν σημειωθεί στη θαλάσσια βιοποικιλότητα από το 1982. Στηρίζει το θεματολόγιο των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030, ιδίως τον στόχο 14, και συμβάλλει στον στόχο του παγκόσμιου πλαισίου για τη βιοποικιλότητα για τη διατήρηση του 30 % των εδαφών και των ωκεανών παγκοσμίως έως το 2030. Επιπλέον, συμβάλλει στην εφαρμογή της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC) και της συμφωνίας του Παρισιού, δίνοντας έμφαση στη συνέργεια για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων.

Περιεχόμενο της πρότασης

Η συμφωνία BBNJ αντιμετωπίζει τις προκλήσεις που θέτουν τα δύο τρίτα περίπου των ωκεανών του πλανήτη, που αποτελούν συλλογική ιδιοκτησία αλλά δεν ανήκουν σε καμία μεμονωμένη οντότητα. Αυτό το παγκόσμιο κοινό αγαθό διατηρείται μέσω δεσμευτικών και εθελοντικών μέτρων, με έμφαση στη βελτίωση της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών. Αποσκοπεί στην καταπολέμηση της απώλειας βιοποικιλότητας, της υποβάθμισης των οικοσυστημάτων και των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στα θαλάσσια οικοσυστήματα σε περιοχές εκτός εθνικής δικαιοδοσίας, καλύπτοντας ζητήματα όπως η υπερθέρμανση, η αποξυγόνωση των ωκεανών, η οξίνιση, η ρύπανση (συμπεριλαμβανομένης της ρύπανσης από πλαστικά) και η μη βιώσιμη χρήση.

Η συμφωνία BBNJ τονίζει περαιτέρω την προώθηση της παγκόσμιας επιστημονικής έρευνας, τη διασφάλιση της συμβατότητας με τις υφιστάμενες ευθύνες των ενδιαφερόμενων μερών και την αντιμετώπιση των ανισοτήτων, ιδίως για τις αναπτυσσόμενες χώρες. Επιδιώκει να ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ περιφερειακών οργανισμών για τη θάλασσα και περιφερειακών οργανώσεων διαχείρισης της αλιείας.

Η συμφωνία BBNJ αποσκοπεί στην ευθυγράμμιση της UNCLOS με σύγχρονα ζητήματα και στην προώθηση βιώσιμων πρακτικών σε παγκόσμια κλίμακα.

Η γνώμη του συντάκτη γνωμοδότησης

Ο συντάκτης γνωμοδότησης επικροτεί τα έγκαιρα και αποτελεσματικά μέτρα που συμφωνήθηκαν κατά την πέμπτη σύνοδο της Διακυβερνητικής Διάσκεψης. Είναι της γνώμης ότι το διεθνές νομικά δεσμευτικό μέσο αποτελεί σημαντικό βήμα προόδου για την αντιμετώπιση των πολύπλοκων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα θαλάσσια οικοσυστήματα σε παγκόσμια κλίμακα. Ένα υγιές θαλάσσιο περιβάλλον με υγιή ιχθυαποθέματα και πλούσια βιοποικιλότητα είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της μελλοντικής ευημερίας για τις αλιευτικές κοινότητες.

Ο συντάκτης γνωμοδότησης χαιρετίζει την ταχεία μεταφορά των συμφωνηθέντων γενικών υποχρεώσεων που ορίζονται στη συμφωνία και διασφαλίζουν την αποτελεσματική εφαρμογή μέτρων που προωθούν τη συνοχή και τον συντονισμό, χωρίς να υπονομεύονται τα υφιστάμενα μέσα και πλαίσια ή το έργο παγκόσμιων, περιφερειακών, υποπεριφερειακών και τομεακών φορέων. Αυτή η δέσμευση για ευθυγράμμιση και συνεργασία είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία της συμφωνίας και την επίτευξη του πρωταρχικού της στόχου για τη διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας εκτός εθνικής δικαιοδοσίας.

Εν κατακλείδι, ο συντάκτης γνωμοδότησης υποστηρίζει τη συμφωνία στο πλαίσιο της UNCLOS και υποστηρίζει την ταχεία έγκρισή της, τονίζοντας τη σημασία των προσπαθειών συνεργασίας για τη διασφάλιση της υγείας και της ανθεκτικότητας των θαλάσσιων οικοσυστημάτων σε περιοχές εκτός εθνικής δικαιοδοσίας.

Η Επιτροπή Αλιείας καλεί την Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συστήσει την έγκριση της πρότασης απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συμφωνίας υπό τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας σχετικά με τη διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας σε περιοχές εκτός εθνικής δικαιοδοσίας (BBNJ).